

De algemene beschouwingen bij de begroting 2011

Geachte mevrouw de Voorzitter,

Algemeen

De gemeente Graft-De Rijk staat onder een enorme druk. Het aantal taken blijft nog steeds toenemen en uit het nieuwe regeerakkoord valt te lezen dat deze tendens zich verder zal doorzetten. Het is nog niet duidelijk of er extra middelen uit Den Haag gaan komen, maar de verwachting is van niet. En dat betekent dat de gemeente per saldo flink zal moeten gaan bezuinigen. De VVD gaat vooralsnog ervan uit dat we zo'n 10% moeten gaan bezuinigen op de gemeentelijke begroting rekening houdend met het tekort in 2010. De wijze waarop wij dat willen realiseren is als volgt.

1. De VVD-fractie acht het een zeer goed moment om eens na te denken over de vraag wat de werkelijke kerntaken zijn van de gemeente. De VVD zou daarbij het onderscheid willen maken tussen het financieren en faciliteren van activiteiten. Het faciliteren is het scheppen van de randvoorwaarden maar niet het betalen van deze activiteiten. De VVD zal per programma haar visie op kerntaken geven en uiteindelijk leidt dit ertoe dat we bepaalde taken niet meer gaan financieren.
2. Er zal doelmatiger gewerkt moeten gaan worden. Bijvoorbeeld door minder uit te besteden, minder te onderzoeken, minder beleidsplannen en minder inhuur van interim krachten. Dat geldt ook voor de zogenaamde verbonden partijen: o.a. de veiligheidsregio NHN, samenwerkingsverband sociale zaken, de MRA, GGD en WNK. Bij deze partijen zal ook een bezuinigingsdoelstelling van 10% worden opgelegd.
3. Binnen een jaar achten wij het noodzakelijk en mogelijk om te komen tot een ambtelijke fusie. Na jarenlange inspanningen gericht op een fusie met de vier groene gemeenten Zeevang, Beemster en Schermer is het duidelijk dat deze weg onbegaanbaar is geworden. Een nieuwe route met Oostzaan en Wormerland dient zich nu aan en zou tot versterking van onze gemeentelijke organisatie kunnen leiden. Daarbij zullen ook op termijn substantiële financiële voordelen worden gerealiseerd.
4. Woningbouw als middel om krimp tegen te gaan en voorzieningen te behouden is bitter noodzakelijk geworden. De VVD acht het dan ook nodig om in de lopende raadsperiode minimaal 100 tot 200 woningen te realiseren. Hiermede zullen we een aanzienlijke grondopbrengst realiseren waarmee wij bestaande voorzieningen kunnen behouden. Tevens zal er een grotere bijdrage uit het gemeentefonds en onroerend zaak belasting naar ons toekomen waarmee we de begroting kunnen ondersteunen. De VVD acht deze benadering veel positiever dan het voorstel van het college om de lasten te verhogen, want wij willen natuurlijk een aantrekkelijke gemeente blijven om te wonen, ook voor de nieuwkomers.

Verkiezingsbelofte

Wat we al voorspelden is bewaarheid geworden. De mooie beloftes van de PvdA waarop zij haar stemmers hebben binnengehaald zijn, onder het mom van de crisis, naar de prullenbak verwezen. Zo beloofde de PvdA twee brede scholen dus ook in Graft, want sport en onderwijs moesten bij elkaar blijven. Het is inmiddels duidelijk dat de brede school in Graft er zeker niet gaat komen en het is zelfs te betwijfelen of er een brede school in de Pauw gaat komen, omdat de financiering daarvoor ontbreekt.

De PvdA beloofde, ondanks de bezuinigingen, de sportverenigingen, bibliotheek, de Groene Zwaan, de Muziekschool en het Museum te zullen ontzien. Het voorstel van het College, inclusief lijsttrekker Zwitselaar, is om op al deze instellingen drastisch te bezuinigen. En voorts beloofde lijsttrekker Zwitselaar in het verkiezingsdebat dat de OZB lasten voor de burgers zo min mogelijk zouden stijgen. En inmiddels weten we wel beter want de PvdA wil de OZB tarieven in deze raadsperiode met 28% laten stijgen.

Dan Het Verschil, dat snapte de discussie over de brede school niet zo erg. Het Verschil wil dat de scholen dicht bij de woonplekken van kinderen zijn gesitueerd. Al die grote en vooral ook peperdure scholen buiten de centra staan ver weg van mensen die hiervan gebruik moeten maken. Nu is Het Verschil opeens een groot voorstander van de brede school decentraal in de Pauw. Het kan verkeren als je graag op het pluuche wil plaatsnemen.

Integriteit

Het algemeen belang van de gemeente zou het uitgangspunt voor ieder raadslid behoren te zijn, daarvoor wordt ook de eed afgelegd. Dat betekent dat een raadslid niet mag stemmen over een dossier waarin hij eerder zijn individuele belang heeft verdedigd. De VVD heeft het raadsbesluit betreffende plan Zeeman te Oost-Grafdijk om deze reden aangevochten. Daarmee leveren we niets meer en minder dan een constructieve bijdrage aan de integriteit binnen onze raad.

Programma 1:

Algemeen bestuur

De VVD heeft het ambitieuze voornemen om al halverwege 2011 een ambtelijke fusie te realiseren, daarmee kunnen we onze gemeentelijke organisatie verstevigen, hebben wij meer invloed in de regio en kunnen we de voordelen plukken van de schaalvergroting. De VVD gaat uit van een besparing van minimaal 150k op jaarbasis. Dit bedrag is ontleend aan de besparingen die in andere gemeenten reeds zijn gerealiseerd. Daarnaast wil de VVD besparen op communicatie. Juist door de dialoog rechtstreeks met de burgers en instellingen aan te gaan, in plaats van extra publicaties in De Uitkomst.

Programma 2:

Openbare orde en veiligheid

Veiligheid vindt de VVD een zeer belangrijk onderwerp. De brandweer en rampenbestrijding opereren binnen een regionaal samenwerkingsverband. Wij verwachten in de komende jaren dat verdere besparingen mogelijk zijn door een intensievere samenwerking op regionaal

terrein en door de voorgestelde ambtelijke fusie. Vanwege deze ontwikkelingen is het verstandig om terughoudend te zijn met investeringen in nieuw groot materieel.

Programma 3:

Verkeer, vervoer en waterstaat

Het onderhoud van onze wegen is een van de belangrijkste kerntaken van de gemeente. In de voorliggende programmabegroting wordt hierop fors bezuinigd. De VVD zou de grote schommelingen bij voorkeur wat meer geëgaliseerd willen zien. Dit is mogelijk door in het beheersplan activiteiten naar voren of achteren te schuiven. Belangrijk is te weten of de kwaliteit van ons onderhoud nog wel kan voldoen aan de minimum te stellen eisen. Ook belangrijk is te weten of we in de jaren na 2014 niet geconfronteerd worden met grote stijgingen waarmee we de rekening van nu naar de toekomst verschuiven.

Programma 4:

Economische Zaken

De vitalisering van De Volger is een feit en daar is de VVD zeer verheugd over. Het is belangrijk de lokale economie te bevorderen. Hiermee wordt werkgelegenheid gecreëerd wat goed is voor de vitaliteit van het dorp en beperkt ook de CO2 uitstoot. De financiering is mogelijk dankzij een subsidie en inkomsten uit de grondexploitatie van de volger.

Ook belangrijk voor het dorp is de minimarkt waar een uitbreiding wordt voorzien. Wat wij niet zouden willen is, in deze fase en deze tijd, de marktgelden voor de ondernemers te verhogen.

Het detailhandelsbeleid regio Alkmaar als toetsingskader achten wij niet nodig voor onze gemeente. Het is weer een extra bestuurslaag waar grote ontwikkelingen aan worden getoetst en brengt natuurlijk ook weer extra kosten met zich mee. In het adviesorgaan RAC zijn bovendien uitsluitend de grotere gemeenten vertegenwoordigd. En tenslotte valt de enige relevante grens met gemeente Beemster niet onder de regio Alkmaar.

Programma 5:

Onderwijs

We weten dat op het ogenblik ongeveer 15% van de leerlingen in het primair onderwijs extra zorg nodig heeft. Hiervoor is deskundige begeleiding nodig om te voorkomen dat de problematiek ernstiger wordt. De VVD heeft onderwijs hoog in het vaandel en wil dan ook het budget voor onderwijsbegeleiding handhaven.

Er komt wat de VVD betreft geen korting op de bijdrage aan het wintervervoer vanuit de polder. Het gaat daarbij om de zorgplicht voor en de veiligheid van de kinderen, die ver weg wonen van de school in West-Graafdijk. Laten wij ons tegelijkertijd realiseren dat dit één van de weinige voorzieningen is in het buitengebied.

Brede school

De ontwikkeling van de brede school kan wat de VVD betreft uit de begroting worden geschrapt. De daling van het leerlingenaantal, al voor de verkiezingen door de VVD onderzocht, is een van de belangrijkste redenen. Een brede school voor nog geen 300

leerlingen is niet meer haalbaar. Daarbij is een brede school in de dagelijkse praktijk zeer kostbaar. Niet alleen het gebouw maar ook de overhead die ontstaat kost veel geld (zie voorbeelden in Purmerend). De VVD raadt de coalitie aan om de komende vier jaar het onderwerp brede school te parkeren.

PROGNOSE SCHOOLGAANDE KINDEREN GRAFT-DE RIJP TOTAAL												
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
aantal leerlingen	796	770	734	673	611	568	530	496	465	451	437	434

Programma 6:

Cultuur, Sport en Recreatie

Onze gemeente kent een rijk gevarieerd aanbod van kunst en cultuur, getuige de vele verenigingen op allerlei gebied, maar ook de concerten en evenementen in de verschillende kerken van o.a. Markenbinnen, West-Graftdijk, Noordeinde en de Rijk. Het Midwinterfeest en de Museumnacht dragen hier ook aan bij. Hier dienen wij zuinig mee om te gaan, ook gezien het vele werk dat hierom heen veelal door vrijwilligers wordt gedaan. Dit wordt door de VVD zeer gewaardeerd. Neemt niet weg dat de kerntaken discussie vooral de Cultuur, Sport en Recreatie subsidies raakt. Daarbij kiezen wij het uitgangspunt dat de gemeente ruimte biedt aan het particuliere initiatief om Cultuur, Sport en Recreatie inhoud te geven. De doelstellingen in dit programma zullen enigszins bijgesteld moeten gaan worden. En dan gaat het vooral om de doelstellingen 1 en 2.

Doelstelling 1 wijzigen in: Het stimuleren van deelname van de burgers van Graft-De Rijk aan cultuur en sport door het bieden van ruimte aan het particuliere initiatief en het ondersteunen van de positie van jeugd in het bijzonder.

Doelstelling 2 te wijzigen in: Het behouden van de huidige culturele infrastructuur door het geven van ruimte aan het particuliere initiatief.

De gevolgen van dit nieuwe beleid is het verminderen van subsidies en onderhoudsbijdragen.

1. Openbare bibliotheek

Naar het idee van de VVD is het al jaren tijd om eens goed te kijken naar het functioneren van de bibliotheek. Welke moderne alternatieven zijn er. Zo kan er worden gedacht aan het digitaal bestellen van boeken en het inrichten van afhaalpunten. Voor de ouderen wellicht nog een thuisdienst voor boeken. Er zijn natuurlijk ook nog vele alternatieven die zeker de moeite waard zijn om te onderzoeken. Zo kan worden bezien of de Mieuwijd als bibliotheekservice punt kan worden ingericht, waardoor het pand aan de Rechtestraat kan worden verkocht en de huisvestingskosten drastisch kunnen dalen. Uiteindelijk achten wij het noodzakelijk om op redelijk korte termijn te komen tot een forse bezuiniging van minimaal € 70.000,--.

2. Museum

Het museum zal naar de toekomst meer op eigen benen moeten gaan staan. Het is prima dat wij als kleine gemeente een dergelijk fraai uithangbord hebben. De realiteit is echter wel dat er slechts 8.000 bezoekers per jaar komen en dat de gemeente € 10,-- per bezoeker per jaar bijdraagt. Dit bedrag zou wat de VVD betreft maximaal € 7,-- per bezoeker mogen zijn met als plafond het budget 2009. Belangrijk is dat de verantwoordelijkheid voor het onderhoud bij het

stichtingsbestuur wordt gelegd.

3. Onderhoud Sportterreinen

De visie van de VVD is dat elke sportvereniging zelfvoorzienend moet kunnen zijn. In die visie past niet meer dat de gemeente verantwoordelijk is voor het onderhoud van de sportvelden. Dit geldt zowel voor het dagelijks als het groot onderhoud. De VVD vindt wel dat er een goede overgangsregeling moet worden gehanteerd.

We raden de voetbalverenigingen in het bijzonder aan om na te denken over hun toekomst. Daarbij valt te denken aan een fusie, waardoor de faciliteiten beter worden benut en de extra onderhoudskosten kunnen worden beperkt.

Programma 7:

Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Het programma kent een aantal open eind financieringen die we onder controle zullen moeten gaan krijgen om herhalingen van 2010 te voorkomen. De overschrijdingen zijn zo groot dat het de gehele begroting zwaar onder druk zet en allerlei zaken niet meer gedaan kunnen worden. De mogelijkheden zullen onderzocht moeten worden of aanscherping van de regelingen leidt tot substantiële verlaging van fondsen.

De verordeningen kunnen mogelijk worden aangepast door een maximum budget vast te leggen bijvoorbeeld voor woonvoorzieningen en bepaalde vormen van maatschappelijke ondersteuning. Een invoering van een grotere eigen bijdrage moet worden overwogen indien dit wettelijk is toegestaan. De norm voor het minimabeleid kan worden verlaagd van 120 naar 110 procent.

Programma 8

Volkshuisvesting en Milieu

Volksgezondheid

Een zorgelijke ontwikkeling vinden wij de toename van alcohol en drugsgebruik bij jongeren. Een bericht van enkele weken geleden in de krant van een 15 jarige zogenaamde "coma-zuiper" getuigt hiervan. Om deze ontwikkelingen tegen te gaan wordt in groep 8 van de basisscholen voorlichting gegeven over de gevolgen voor zowel de jongere zelf als voor zijn of haar omgeving. Na de basisscholen raken wij de jongeren "kwijt". Terwijl juist daar de problemen gaan ontstaan. Wij zouden graag iets meer vernemen van de jongerenwerker betreffende zijn aandacht en activiteiten hieraan besteed.

Milieubeheer

De VVD acht het noodzakelijk om ook de verbonden partijen te betrekken bij de bezuinigingen. Zo ook de MRA waar een doelstelling van 10% bezuinigingen neergelegd behoort te worden. Daarbij is het van belang dat wij slechts de wettelijk verplichte taken uitvoeren. De verplichtingen vanuit het verleden om een minimaal aantal uren af te nemen zullen wij binnen de overlegorganen ter discussie moeten gaan stellen en desnoods eenzijdig afbreken. Om

uren te besparen zullen we ons bij de uitvoering van de milieu taken beperken tot het wettelijke minimum.

Begraafplaatsen

Een zeer goede ontwikkeling dat onze begraafplaatsen worden geoptimaliseerd en beter toegankelijk gemaakt voor minder validen. Het is nu het juiste moment om de tarieven, aan te passen omdat er veel wordt geïnvesteerd in de begraafplaatsen en de tarieven al jaren niet kostendekkend zijn .

Programma 9

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Samenhangende ruimtelijke ontwikkelingen

Tijdens de algemene beschouwingen van vorig jaar konden wij vaststellen dat er veel over het ruimtelijke ordening gebied wordt gesproken en dat er veel gebeurde. De structuurvisie was klaar en de uitvoering via het Masterplan stond voor de deur. Inmiddels is de wereldwijde economische crisis die ons ook vorig jaar bezighield nog steeds gaande en worden de beperkingen voor de toekomst steeds beter zichtbaar. Dat betekent keuzes maken. De VVD in Graft-De Rijk realiseert zich, dat om de voorzieningen op peil te houden, het aantal inwoners (vooral jonge gezinnen), minimaal constant moet blijven. Door de vergrijzing is nieuwbouw essentieel.

Het bouwen van ongeveer 300 woningen en in deze raadsperiode 100-200, voornamelijk voor starters, senioren en doorstromers dient zeker nu gefaseerd plaats te vinden, zodat gebouwd kan worden met aandacht voor veranderende wensen en omstandigheden.

Dan is het jammer te zien dat door een veranderde politieke kleur van het college zoveel zaken weer opnieuw worden opgepakt. Onder het mom van kleine aanpassingen van het Masterplan – dat was gereed voor uitvoering – wordt eigenlijk alles overnieuw gedaan en vertragingen vallen daarmee aan de bouwplannen ten deel.

Kijkend naar de bouwplannen die wij in ons verkiezingsprogramma opsomden:

1. 35 woningen op de Meelzak
2. 17 woningen op terrein Roelofsen te Graft
3. 118 woningen in de Pauw
4. 80 woningen over de Boeijersloot
5. 15 woningen in Oost-Grafdijk
6. 5 woningen Oudelandsdijkje in West-Grafdijk

moeten wij helaas vaststellen dat de horizon voor bouwen zeer ver weg ligt. En op sommige van deze projecten hoeven wij de komende jaren al helemaal niet te rekenen.

Rapporten, onderzoeken, inspraakronden, bezwaarschriften, procedures en ga zo maar door.

Daar staat tegenover dat de noodzaak voor bouwen ten behoeve van een vitale Gemeente ook voor ons voorop staat. De invulling die het College daarbij kiest is niet de onze. Wij zijn geen voorstander van de beoogde ontwikkeling rond de Sporthal en de daar te plaatsen onderwijsinstelling en een dichtere bebouwing van de Pauw. Het gaat niet alleen om bouwen maar ook om aantrekkelijk te bouwen. Dan ontstaat die charmante nieuwbouw in onze dorpen waar veel inwoners van de grotere agglomeraties zo dol op zijn. Daar trek je inwoners mee die met overtuiging voor onze Gemeente kiezen. En dat is belangrijk omdat geen enkele

Gemeente zal willen krimpen. Wat dat betreft is Den Helder een soort spookbeeld in onze Provincie. Daarmee zal de concurrentie tussen Gemeenten als vestigingsplaats toenemen. En dan moeten wij het hebben van de uitstraling van onze mooie omgeving en het dorpse bouwen

Daarbij speelt de financiële situatie van onze gemeente natuurlijk een belangrijke rol. In hoeverre de korting op de uitkering uit het Gemeentefonds ons zal treffen is nog niet geheel duidelijk. Wel is onze slagkracht dus beperkt zeker ook omdat gefaseerde bouw tot een heel andere geldstroom zal leiden.

Dan is het bouwen van één groot schoolgebouw een moeilijk te financieren en dure oplossing. Publiek-Private constructies gaan dit in onze ogen niet oplossen.

Het is bekend dat wij kiezen voor het moderniseren en renoveren van alle basisscholen. Dat voorkomt in onze ogen ook de nodige logistieke problemen in onze gemeente en geeft ons de tijd de daadwerkelijke ontwikkeling wat nader gade te slaan. De gerenoveerde scholen bieden ons daar dan alle ruimte voor.

Het is al eerder gezegd. Wij willen ook graag nieuwe inwoners aantrekken en daarvoor woningen bouwen. Daarbij erkennen wij wel dat de economische crisis met haar grote effecten op de huizenmarkten een snelle uitvoering van onze plannen dwarsboomt.

Dat vereist slimme oplossingen om te komen tot een haalbare financiering. Want wij willen niet dat de inwoners de tol moeten betalen door veel hogere lasten.

Programma 10.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De dekking van de programma's door middel van een stijging van de OZB met 28% in deze raadsperiode is voor de VVD onacceptabel. Het is de rekening naar de inwoners verschuiven en is voor de coalitie cq het College de weg van de minste weerstand. De VVD blijft op het standpunt staan dat de OZB uitsluitend met het inflatiepercentage mag stijgen. In onze tegenbegroting gaan we uit van 1,5% jaarlijks. Hetzelfde geldt voor de toeristenbelasting en in principe alle gemeentelijke belastingen en heffingen.

Het invoeren van precariorechten is voor de VVD uitsluitend verdedigbaar als de rekening daarvan niet direct bij onze inwoners wordt neergelegd.

Paragrafen

Nu al is duidelijk dat het nog veel zwaarder weer gaat worden dan waarmee de coalitiebegroting rekening houdt. Om deze begroting sluitend te maken wordt al een onevenredig groot beroep gedaan op de reserves van de gemeente. De bodem van onze schatkist wordt geraakt en bij de eerste de beste tegenvaller zijn onze middelen op (denk bijvoorbeeld aan een nieuw stuk kademuur). En laten we niet vergeten dat de reserves niet op de bank staan maar bestaan uit stenen en vorderingen. Of in de huidige tijd gemeenten onbeperkt kunnen lenen wordt wel beweerd door ons College maar dat wagen wij te betwijfelen. En geld lenen kost geld. Uiteindelijk hangt er een zwaard van Damocles boven deze gemeente. Immers als de begroting niet structureel op orde kan worden gebracht dan zal de gemeente onder preventief toezicht worden gesteld. En dan is de begroting niet meer aan de raad maar dan bepaalt de provincie wat kan en niet kan in Graft-De Rijk.

Dankwoord

Een woord van dank gaat uit naar ons ambtenarenapparaat dat onmiskenbaar hard werkt om de steeds zwaarder wordende taken zo goed mogelijk uit te voeren. En tenslotte gaat een groot woord van dank uit naar alle vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor het verenigingsleven binnen onze mooie gemeente.

De VVD fractie